

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอรพิน บัวอินทร์	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ บรรเทงสุข รองศาสตราจารย์จรินทร์ สุกุลถาวร รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญโญ ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย โดยมีประเด็นในการเปรียบเทียบสองประเด็น ประเด็นแรก คือ คุณสมบัติของครูแนะแนว โดยแยกเป็นโรงเรียนที่ครูแนะแนวมีวุฒิทางการแนะแนว และ โรงเรียนที่ครูแนะแนวไม่มีวุฒิทางการแนะแนว ส่วนประเด็นที่สอง คือ สถานที่ตั้งของโรงเรียน โดยแยกเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง และโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเมือง ตลอดจนเพื่อเสนอแนะทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูแนะแนว และครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2539 จำนวน 285 คน จากประชากร 787 คน โดยใช้การสุ่ม ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 3 ชุด คือ ชุดสำหรับผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา ในแต่ละชุดจะแบ่งเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการแนะแนวโดยทั่วไป สำหรับผู้บริหารและครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา ส่วนของครูแนะแนวเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ได้แก่ บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล ส่วนตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอรพิน บัวอินทร์	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ บรรเท็งสุข รองศาสตราจารย์จรินทร์ สุกุลถาวร รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญโญ ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย โดยมีประเด็นในการเปรียบเทียบสองประเด็น ประเด็นแรก คือ คุณสมบัติของครูแนะแนว โดยแยกเป็นโรงเรียนที่ครูแนะแนวมีวุฒิทางการแนะแนว และ โรงเรียนที่ครูแนะแนวไม่มีวุฒิทางการแนะแนว ส่วนประเด็นที่สอง คือ สถานที่ตั้งของโรงเรียน โดยแยกเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง และโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเมือง ตลอดจนเพื่อเสนอแนะทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูแนะแนว และครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2539 จำนวน 285 คน จากประชากร 787 คน โดยใช้การสุ่ม ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 3 ชุด คือ ชุดสำหรับผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา ในแต่ละชุดจะแบ่งเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการแนะแนวโดยทั่วไป สำหรับผู้บริหารและครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา ส่วนของครูแนะแนวเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ได้แก่ บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล ส่วนตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ในการปรับปรุงงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการจัดบริการแนะแนว

ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความเห็นว่า สภาพการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนของตานั้น โดยทั่วไปแล้วมีการจัดบริการแนะแนวโดยมีความถี่อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนครูแนะแนวนั้นมีความเห็นว่า บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศและบริการให้คำปรึกษาได้จัดให้บริการโดยมีความถี่อยู่ในระดับมาก สำหรับบริการจัดวางตัวบุคคลและบริการติดตามผล ได้จัดให้บริการโดยมีความถี่อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบ

จากการเปรียบเทียบสภาพการจัดบริการแนะแนวระหว่างโรงเรียนที่ครูแนะแนวมุ่งวิธีการแนะแนว และโรงเรียนที่ครูแนะแนวไม่มีวิธีการแนะแนว พบว่าโรงเรียนทั้งสองประเภทนี้มีสภาพการจัดบริการแนะแนวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้นมีเพียง 11 ประการ ในส่วนที่โรงเรียนที่ครูแนะแนวมุ่งวิธีการแนะแนวได้มีการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนที่ครูแนะแนวไม่มีวิธีการแนะแนวมุ่ง 9 ประการ คือ การวางแผนโครงการปฏิบัติงานแนะแนวอย่างเป็นระบบ การจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับงานแนะแนว การจัดครูออกไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อติดตามผลการให้ความช่วยเหลือนักเรียน การจัดครูออกไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน การได้รับเชิญให้เข้าร่วมฟังการรายงานปัญหาการจัดบริการแนะแนว การจัดทำระเบียบสละสม การให้ความรู้เรื่องการปรับปรุงบุคลิกภาพและการปฏิบัติตนในสังคม การติดต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวของครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา และในส่วนของโรงเรียนที่ครูแนะแนวไม่มีวิธีการแนะแนว มีการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนที่ครูแนะแนวมุ่งวิธีการแนะแนวมุ่ง 2 ประการ คือ การเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงงานแนะแนว และการร่วมกับคณะครูทุกคนในการประเมินผลการจัดบริการแนะแนว

ส่วนโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองและโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเมืองต่างก็มีสภาพการจัดบริการแนะแนวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้นมีเพียง 8 ประการ ในส่วนที่โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองมีการปฏิบัติมากกว่า

โรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเมืองมี 7 ประการ คือ การทดสอบวัดความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียน การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาเรื่องความประพฤติ หรือระเบียบวินัย การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางอารมณ์ การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาส่วนตัวและปัญหาครอบครัว การสังเกตพฤติกรรมที่น่าสนใจของนักเรียนในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรมที่น่าสนใจของนักเรียนนอกชั้นเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนการร่วมกับคณะครูทุกคนในการประเมินผลการจัดบริการแนะนํานั้น โรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเมืองมีการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง

3. แนวทางในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย จากผลการวิจัยพบดังนี้

- 1) จัดให้มีแผนปฏิบัติงานแนะแนวประจำปี
- 2) จัดให้มีห้องแนะแนวอย่างเป็นเอกเทศ
- 3) จัดสรรงบประมาณเพื่อการแนะแนวโดยเฉพาะ
- 4) จัดให้มีการติดตามผลและประเมินผลการจัดบริการแนะแนว
- 5) ให้คณะครูทุกคนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการแนะแนว และ
- 6) จัดบริการแนะแนวให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน